

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
СЕРЕДНЯ ОСВІТА (УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА)

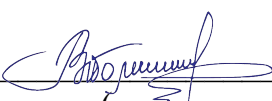
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

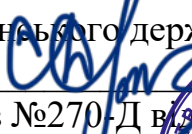
предметна спеціальність 014.01 Українська мова і література

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою Херсонського
державного університету
Голова вченої ради ХДУ

Володимир ОЛЕКСЕНКО
(протокол №14 від «29» червня 2023 р.)

зі змінами (протокол № 12 від 23.03.2026 р.,
наказ № 175-Д від 26.03.2026 р.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію
з «29» червня 2023 р.

В.о. ректора Херсонського державного університету

Сергій ОМЕЛЬЧУК
(наказ №270-Д від «29» червня 2023 р.)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (українська мова і література)» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розроблена робочою групою ХДУ у складі:

Климович Світлана Миколаївна – голова робочої групи, гарант освітньої програми, кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри української і слов'янської філології та журналістики (з травня 2025 року, відповідно до наказу від 30.04.2025 № 220-Д, обов'язки гаранта виконує кандидатка філологічних наук, доцентка *Карабута О.П.*);

Омельчук Сергій Аркадійович – член робочої групи, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри української і слов'янської філології та журналістики перший проректор ХДУ;

Бондаренко Лідія Григорівна – член робочої групи, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української і слов'янської філології та журналістики.

Здобувачі:

Василенко Анжеліка Євгеніївна – член робочої групи, здобувачка II курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта спеціалізації 014.01 Українська мова і література факультету української й іноземної філології та журналістики;

Стейкголдери:

Соломахіна Галина Михайлівна – член робочої групи, директорка Каховської спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів №2 з поглибленим вивченням іноземних мов Каховської міської ради Херсонської області;

Жулинська Ганна Миколаївна – член робочої групи, директорка Херсонської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 34 Херсонської міської ради.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Херсонського державного університету.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкголдерів:

Рускуліс Лілія Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри української мови та літератури Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського.

Марецька Людмила Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії й методики викладання навчальних дисциплін, завідувачка навчально-методичної лабораторії української мови і літератури Комунального навчального закладу «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради.

1. Профіль освітньо-професійної програми
«Середня освіта (українська мова і література)»
Спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Українська мова і література

I. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Херсонський державний університет, факультет української й іноземної філології та журналістики
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: Бакалавр <u>Освітня кваліфікація:</u> Бакалавр освіти за спеціальністю 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Українська мова і література. <u>Професійна кваліфікація:</u> Вчитель-бакалавр зі спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Українська мова і література, 6 рівень НРК (Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (Наказ МОН від 29.08.2024 р. №1225) https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (українська мова і література)» підготовки фахівців першого бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта, 014.01 Українська мова і література
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат НАЗЯВО про акредитацію ОП «Середня освіта (українська мова і література)» від 16.06.2020р. № 352 Строк дії сертифіката до 16.06.2025 р.
Цикл / рівень	НРК України – 6 рівень, EQ-EHEA – перший цикл, EQFLLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова (и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.kspu.edu/Education/EduPrograms/014/014OPP11.aspx
II. Мета освітньої програми	
Формування загальних та фахових компетентностей для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі сучасної лінгвістики та літературознавства, педагогіки та методики середньої освіти, здатності до самостійної науково-педагогічної діяльності в умовах навчальних закладів середньої та фахової передвищої освіти	
III. Загальна характеристика освітньої програми	
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта, 014.01 Українська мова і література
Форми навчання	Інституційна (очна), заочна

Освітня кваліфікація	Бакалавр освіти за спеціальністю 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Українська мова і література.
Професійна(і) кваліфікація(ї)	Вчитель-бакалавр зі спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Українська мова і література
Додаткові вимоги до правил прийому	_____
Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення: організація освітнього процесу в закладах середньої та фахової передвищої освіти під час вивчення української мови і літератури відповідно до закономірностей та особливостей змісту навчального предмета, посилення національно-патріотичного виховання, формування громадянської позиції.</p> <p>Цілі навчання: формування у здобувачок та здобувачів вищої освіти інтегральних, загальних і фахових компетентностей вчителя української мови і літератури закладів середньої та фахової передвищої освіти, необхідних для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: глибокі міцні знання в галузі теорії та історії української мови й літератури, педагогіки, загальної і вікової психології та методики навчання української мови і літератури для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, науково-дослідницького та інноваційного характеру.</p> <p>Методи, методики та технології: комплексне використання загальнонаукових методів пізнання (аналіз і синтез, індукція і дедукція, абстрагування, узагальнення, моделювання тощо) та дослідницької діяльності (спостереження, порівняння, аналогія, моделювання); методів, що забезпечують засвоєння навчального матеріалу, закріплення і вдосконалення здобутих знань; активних методів навчання та інтерактивних форм і методів навчання; освітніх технологій та методик, спрямованих на формування професійних компетентностей майбутніх фахівців та обов'язковий індивідуально-творчий підхід; обов'язкове залучення на всіх етапах інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>Інструментарій та обладнання: Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів, основний перелік яких включає: кабінет безпеки життєдіяльності та охорони праці, кабінети комп'ютерної техніки, спеціалізовані навчально-тренінгові кабінети, що створюють умови для набуття студентами спеціальних компетентностей зі спеціальності 014.01 Середня освіта (українська мова і література).</p> <p>Повне інформаційне та навчально-методичне забезпечення дозволяє здійснювати підготовку фахівців на належному рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ХДУ: http://www.kspu.edu; - точки бездротового доступу Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - електронна бібліотека http://elibrary.kspu.edu/; - система дистанційного навчання «KSU Online»: https://ksuonline.kspu.edu/; - навчально-методичні комплекси дисциплін; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; програми практик.
Академічні права випускників	Можливість навчання за програмами: НРК України – 7 рівень, EQ-EHEA – другий цикл, EQFLLL – 7 рівень Отримання післядипломної освіти на споріднених та інших спеціальностях; підвищення кваліфікації; академічної мобільності.
Працевлаштування	Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України –

випускників	Класифікатор професій (ДК 003:2010 зі зміною №10 від 25.10.2021 р.) – бакалавр середньої освіти може обіймати такі посади: 232 – викладачі закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вчителі закладів загальної середньої освіти; 2320 – вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти; 235 – інші професіонали в галузі освіти та навчання; 245 – редактор; 414 – коректор (корегування текстів).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна підготовка бакалавра має прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері освіти і науки та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни, включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, у межах яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача
Особливості програми	Освітня програма поєднує поглиблене вивчення української мови і літератури, обов'язкове опанування психолого-педагогічних дисциплін, ґрунтовну практичну підготовку з урахуванням регіонального контексту. Програма спрямована на формування духовно багаті мовної особистості в сучасному полікультурному середовищі, фахівця, здатного до самовдосконалення й безперервного навчання для роботи в новій українській школі.
Оцінювання	Оцінювання здійснюється на основі Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті https://ksu24.kspu.edu/s/igiBA . Усне та письмове опитування; тестовий контроль; презентація дослідницьких робіт; заліки, екзамени. Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає наступне: - оцінювання відбувається за національною (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано / не зараховано), 100-бальною та шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, F, FX); - оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; - критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; - оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур.
Кадрове забезпечення	Гарант освітньої програми: Олена КАРАБУТА Кадрове забезпечення освітнього процесу здійснює професорсько-викладацький колектив, який відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. З метою удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань усі науково-педагогічні працівники проходять один раз на п'ять років стажування згідно з Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників Херсонського державного університету https://ksu24.kspu.edu/s/fE7eK
Національна кредитна мобільність	Здійснюється на основі двосторонніх угод між Херсонським державним університетом та закладами вищої освіти й науковими установами України.

Міжнародна кредитна мобільність	Здобувачам надається можливість брати участь у програмах міжнародної кредитної мобільності.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливість навчання іноземних здобувачів вищої освіти за акредитованою освітньою програмою за наявності попередньої мовленнєвої підготовки в межах ліцензованого обсягу за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

IV. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та їх результатів навчання

Для здобуття освітнього рівня «бакалавр» можуть вступати особи, що здобули повну загальну середню освіту або освітній рівень «молодший бакалавр», що засвідчено свідоцтвом про повну загальну середню освіту або дипломом молодшого бакалавра.

Для підтвердження своїх результатів навчання особи, що вступають на навчання за освітньою програмою «Середня освіта (Українська мова і література)», подають сертифікати Зовнішнього незалежного оцінювання з відповідних предметів.

V. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми бакалавра предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС. 155 кредитів ЄКТС, що становить 65 % обсягу освітньої програми, спрямовано на формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей. Обсяг навчальних і виробничих – 10 % обсягу освітньої програми. Освітня програма передбачає здобуття додаткової спеціалізації за вибором студента. Для формування відповідних компетентностей передбачено 30 кредитів ЄКТС.

Заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані за попередньою освітньою програмою підготовки молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) зі спеціальностей галузі знань 01 Освіта/Педагогіка та спеціальностей, що відповідають освітній програмі. Заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти в обсязі не більше ніж 60 кредитів ЄКТС.

VI. Перелік обов'язкових компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти та закладах фахової передвищої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.</p> <p>ЗК 4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.</p> <p>ЗК 5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p>

	<p>ЗК 7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК 9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.</p> <p>ЗК 10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ЗК 11. Здатність до самостійного визначення і аналізу закономірностей історико-культурних явищ та суспільних процесів в Україні в контексті європейського та світового простору.</p>
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.</p> <p>ФК 2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.</p> <p>ФК 3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.</p> <p>ФК 4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.</p> <p>ФК 5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.</p> <p>ФК 6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p>ФК 7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.</p> <p>ФК 8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.</p> <p>ФК 9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p>
<p>Предметні компетентності (ПК)</p>	<p>ПК 1. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури в практиці навчання української мови і літератури в закладах загальної середньої освіти.</p>

	<p>ПК 2. Здатність адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової та міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.</p> <p>ПК 3. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й створення зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення здобувачів освіти у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.</p> <p>ПК 4. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві.</p> <p>ПК 5. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання та діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури, урахуваючи передовий український й міжнародний досвід.</p> <p>ПК 6 Здатність володіти законами аналізу лінгвістичних одиниць, розуміти ієрархічний взаємозв'язок між ними.</p> <p>ПК 7. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої освіти.</p>
VII. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	
<p>Програмні результати навчання (РН)</p>	<p>РН 1. <i>Відтворює</i> основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.</p> <p>РН 2. <i>Демонструє</i> вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.</p> <p>РН 3. <i>Називає і аналізує</i> методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікує форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>РН 4. <i>Здійснює</i> добір і <i>застосовує</i> сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.</p> <p>РН 5. <i>Вибирає</i> відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; <i>аналізує</i> динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p>РН 6. <i>Називає і пояснює</i> принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.</p> <p>РН 7. <i>Демонструє</i> знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), <i>оперує</i> базовими категоріями</p>

	<p>та поняттями предметної області спеціальності.</p> <p>РН 8. <i>Генерує</i> обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.</p> <p>РН 9. <i>Застосовує</i> сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.</p> <p>РН 10. <i>Демонструє</i> володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.</p> <p>РН 11. <i>Виявляє</i> навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, <i>пояснює</i> необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.</p> <p>РН 12. <i>Аналізує</i> власну педагогічну діяльність та її результати, <i>здійснює</i> об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p> <p>РН 13. <i>Демонструє</i> знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, <i>обґрунтовує</i> необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p>
<p>Програмні результати навчання для предметних спеціальностей (ПРН)</p>	<p>ПРН 1. <i>Знає</i> сучасні філологічні засади навчання української мови та літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні.</p> <p>ПРН 2. <i>Пояснює</i> особливості розвитку української мови та літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; <i>порівнює</i> мовні й літературні факти, явища, <i>визначає</i> їхні подібності й відмінності.</p> <p>ПРН 3. <i>Володіє</i> комунікативною компетентністю з української мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти).</p> <p>ПРН 4. <i>Володіє</i> навичками аудіювання й створення текстів різних стилів і жанрів та застосовує ці вміння в процесі формування мовленнєвої компетентності здобувачів освіти.</p> <p>ПРН 5. <i>Застосовує</i> різні види аналізу художнього твору, <i>визначає</i> його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.</p> <p>ПРН 6. <i>Використовує</i> гуманістичний потенціал української мови та літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.</p> <p>ПРН 7. <i>Володіє</i> особистісно орієнтованим, діяльнісним, компетентнісним та іншими сучасними підходами до викладання української мови та літератури, застосовує український та міжнародний досвід у навчанні здобувачів освіти.</p> <p>ПРН 8. <i>Володіє</i> методами й методиками діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури; <i>уміє</i> здійснювати педагогічний супровід.</p> <p>ПРН 9. <i>Використовує</i> закони аналізу лінгвістичних одиниць для моделювання подібних у стандартних і нестандартних мовленнєвих ситуаціях, <i>застосовує</i> різні види аналізу мовних одиниць, <i>визначає</i> їх місце в тексті й мовленні, <i>розуміє</i> взаємозв'язок та ієрархію таких одиниць.</p> <p>ПРН 10. <i>Має</i> критичне мислення, творчо <i>використовує</i> різні теорії й</p>

	досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань, <i>знає</i> мовно-літературний контекст та реалізує його в освітньому процесі.
VIII. Перелік компетентностей, що забезпечують виконання трудових функцій (Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», Наказ МОН від 29.08.2024 р. №1225)	
Компетентності	<p>A1. Мовно-комунікативна компетентність</p> <p>A2. Предметно-методична компетентність</p> <p>A3. Інформаційно-цифрова компетентність</p> <p>B1. Психологічна компетентність</p> <p>B2. Емоційно-етична компетентність</p> <p>B3. Компетентність педагогічного партнерства</p> <p>V1. Інклюзивна компетентність</p> <p>V2. Здоров'язбережувальна компетентність</p> <p>Г1. Прогностична компетентність</p> <p>Г2. Організаційна компетентність</p> <p>Г3. Оцінювально-аналітична компетентність</p> <p>Д1. Здатність до навчання впродовж життя</p> <p>Д I.1 . Здатність здійснювати власний професійний розвиток,отримувати підтримку від колег</p> <p>Д I .2. Здатність надавати підтримку колегам у їхньому професійному розвитку</p>
IX. Форми атестації здобувачів вищої освіти	
Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта (українська мова і література)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності 014.01 Українська мова і література проводиться відкрито і публічно у формі*:</p> <p>1. Складання підсумкового іспиту з української мови і методики її навчання.</p> <p>2.Складання підсумкового іспиту з української літератури і методики її навчання.</p>
Вимоги до атестаційного іспиту (іспитів)	Атестаційні іспити має оцінити рівень досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою. Завершується видачею документу встановленого зразка про присудження випускнику освітньої кваліфікації: Бакалавр освіти за спеціальністю 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.01 Українська мова і література, 6 рівень НРК.
X. Вимоги професійних стандартів (за їх наявності)	
Особливості Стандарту вищої освіти, пов'язані з наявністю певного Професійного стандарту	Перелік компетентностей випускника узгоджений із наведеними у професійному стандарті загальними та професійними компетентностями вчителя

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми

та їх логічна послідовність

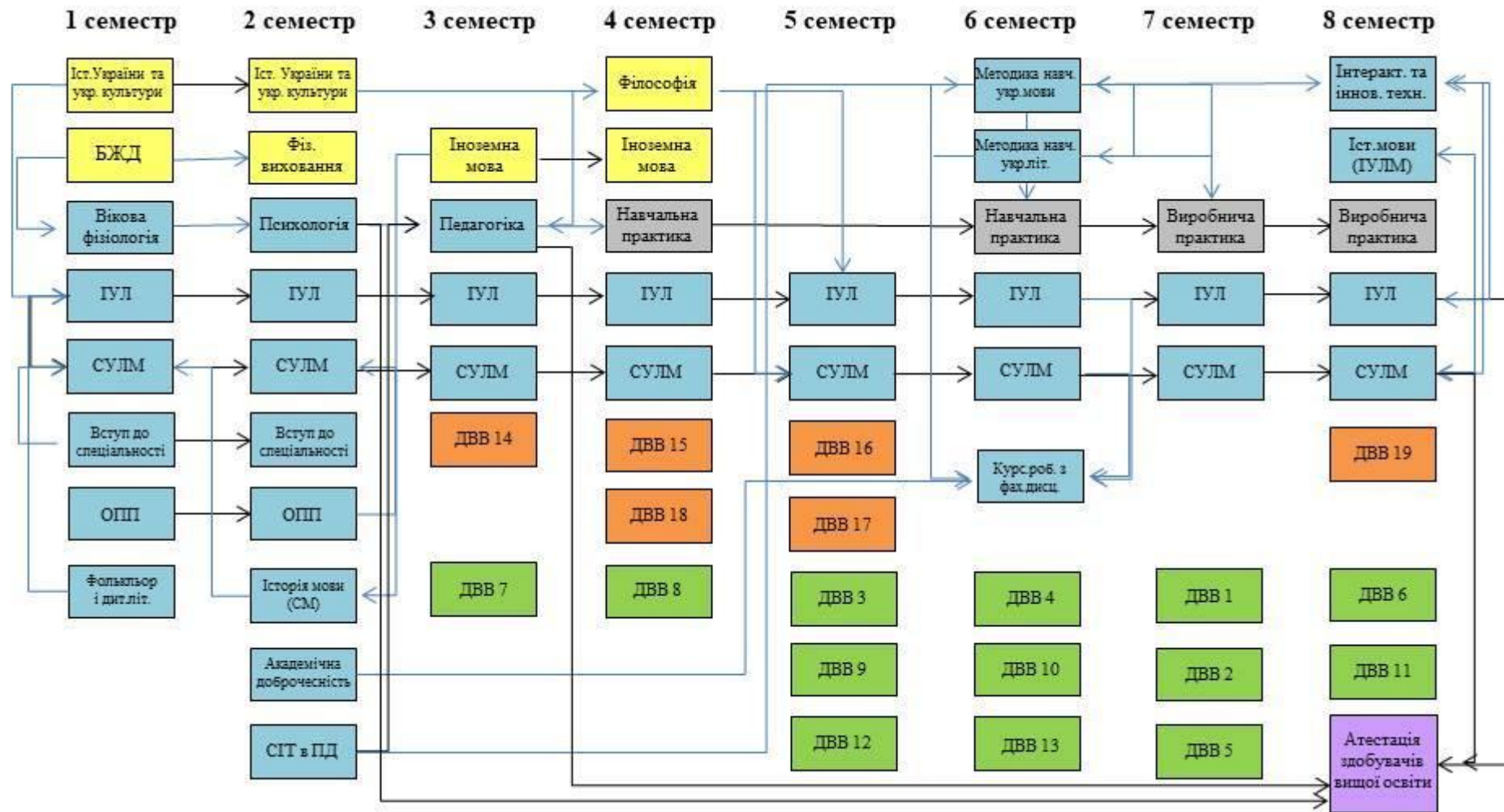
2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Філософія	5	Екзамен
ОК 2.	Історія України та української культури	6	Диф. залік
ОК 3.	Іноземна мова	5	Диф. залік
ОК 4.	Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист) та екологічна безпека	3	Диф. залік
ОК 5.	Фізичне виховання	3	Диф. залік
ОК 6.	Сучасні інформаційні технології у професійній діяльності	3	Диф. залік
ОК 7.	Педагогіка	4	Екзамен
ОК 8.	Психологія	3	Екзамен
ОК 9.	Вікова фізіологія і валеологія	3	Диф. залік
ОК 10.	Академічна доброчесність	3	Диф.залік
ОК 11.	Курсові роботи з фахових дисциплін	3	Диф.залік
ОК 12.	Вступ до спеціальності	5	Диф.залік
ОК 13.	Практикум з української мови	6	Диф.залік
ОК 14.	Історія мови (старослов'янська мова, історія української літературної мови)	3	Екзамен, диф.залік
ОК 15.	Фольклор і дитяча література	3	Диф.залік
ОК 16.	Сучасна українська літературна мова	28,5	Екзамен
ОК 17.	Історія української літератури	28	Екзамен
ОК 18.	Методика навчання української мови (у т.ч. у загальноосвітніх закладах з навчанням мовами національних меншин)	3	Екзамен
ОК 19.	Методика навчання української літератури (у т.ч. у загальноосвітніх закладах з навчанням мовами національних меншин)	3	Екзамен
ОК 20.	Інтерактивні та інноваційні технології в навчанні	3	Диф. залік

	української мови та літератури в ЗСО		
ОК 21.	Навчальна практика	12	Диф. залік
ОК 22.	Виробнича практика	15	Диф. залік
ОК 23.	Атестація здобувачів вищої освіти	4,5	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		155	
2. Вибіркові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки*			
ВК 1.	Дисципліна вільного вибору студента 1	3	Диф.залік
ВК 2.	Дисципліна вільного вибору студента 2	3	Диф.залік
ВК 3.	Дисципліна вільного вибору студента 3	3	Диф.залік
ВК 4.	Дисципліна вільного вибору студента 4	3	Диф.залік
ВК 5.	Дисципліна вільного вибору студента 5	3	Диф.залік
ВК 6.	Дисципліна вільного вибору студента 6	5	Диф.залік
ВК 7.	Дисципліна вільного вибору студента 7	5	Диф.залік
ВК 8.	Дисципліна вільного вибору студента 8	5	Диф.залік
ВК 9.	Дисципліна вільного вибору студента 9	5	Диф.залік
ВК 10.	Дисципліна вільного вибору студента 10	5	Диф.залік
ВК 11.	Дисципліна вільного вибору студента 11	5	Диф.залік
ВК 12.	Дисципліна вільного вибору студента 12	5	Диф.залік
ВК 13.	Дисципліна вільного вибору студента 13	5	Диф.залік
Цикл професійної підготовки*			
ВК 14.	Дисципліна вільного вибору студента 14	5	Диф.залік
ВК 15.	Дисципліна вільного вибору студента 15	5	Диф.залік
ВК 16.	Дисципліна вільного вибору студента 16	5	Диф.залік
ВК 17.	Дисципліна вільного вибору студента 17	5	Диф.залік
ВК 18.	Дисципліна вільного вибору студента 18	5	Диф.залік
ВК 19.	Дисципліна вільного вибору студента 19	5	Диф.залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		85	
Загальний обсяг компонент освітньо-професійної програми		240	

* Перелік дисциплін вільного вибору студента подано в Додатку А.

2.2. Структурно-логічна схема

3. Присвоєння професійної кваліфікації

Процедура присвоєння професійної кваліфікації реалізується відповідно «Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм у Херсонському державному університеті» <https://ksu24.kspu.edu/s/wzDwL> з урахуванням вимог Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (затверджений Наказом МОН України від 29.08.2024 р. №1225).

Присвоєння професійної кваліфікації *Вчитель-бакалавр зі спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01Українська мова і література, 6 рівень НРК* передбачає успішне складання атестаційного іспиту з української мови і методики її навчання та з української літератури і методики її навчання. Атестаційні іспити є підсумковою формою оцінювання професійної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014. Середня освіта (за предметними спеціальностями) предметна спеціальність 014.01Українська мова і література.

Іспит спрямований на визначення рівня сформованості загальнопрофесійних і спеціальних компетентностей, необхідних для здійснення педагогічної діяльності в умовах сучасного закладу загальної середньої освіти. Основною метою іспиту є перевірка готовності випускників реалізовувати функції вчителя української мови і літератури, а також класного керівника, з урахуванням вимог освітніх стандартів та інноваційних підходів до організації навчально-виховного процесу. Під час атестації оцінюються здатність до: обґрунтованого аналізу педагогічних ситуацій із урахуванням психологічних чинників і сучасних наукових досягнень у сфері освіти; вирішення професійних завдань на основі знання термінології, методів дослідження, закономірностей і тенденцій розвитку сучасної психологічної, педагогічної та методичної наук; проектування, організації та супроводу освітнього процесу в межах навчальної та позакласної діяльності учнів із урахуванням принципів особистісно-діяльнісного підходу.

Результати атестаційного іспиту дозволяють зробити обґрунтовані висновки щодо готовності випускників до професійної діяльності, їх здатності до інноваційного мислення, інтеграції теоретичних знань і практичних умінь, а також до участі в модернізації освітнього середовища в Україні.

Умовою допуску до оцінювання для присвоєння професійної кваліфікації є виконання вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану в повному обсязі, зокрема проходження практичної підготовки у передбачених обсягах.

Екзаменаційна комісія оцінює сформовані освітньою програмою компетентності та набуті здобувачем вищої освіти результати навчання відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 р. № 1225 р.).

За умови позитивної оцінки здобувачу вищої освіти присвоюється професійна кваліфікація: *Вчитель-бакалавр зі спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01Українська мова і література, 6 рівень НРК*.

4. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності																		
	Інтегральна компетентність																		
	Загальні компетентності											Фахові (спеціальні) компетентності							
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8
РН 1		+							+					+		+			
РН 2			+									+		+					
РН 3	+												+			+			
РН 4											+		+	+	+				
РН 5					+				+				+	+	+	+			+
РН 6								+	+	+			+					+	+
РН 7	+	+						+			+	+							
РН 8			+		+	+						+							
РН 9				+															
РН 10				+															
РН 11						+				+								+	+
РН 12	+																		+
РН 13		+			+		+											+	

5. Матриці відповідності предметних результатів навчання та компетентностей, визначених для спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Програмні результати навчання (ПРН)	Предметні компетентності (ПК)						
	ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5	ПК-6	ПК-7
ПРН 1	+						+
ПРН 2	+						+
ПРН 3		+				+	+
ПРН 4	+	+	+			+	
ПРН 5	+		+	+			
ПРН 6	+	+	+	+		+	+
ПРН 7			+	+	+		+
ПРН 8					+		
ПРН 9		+	+			+	
ПРН 10	+	+	+	+	+		+

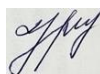
**6.Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 1	+					+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+				+	+	
ЗК 2		+					+	+		+		+		+		+	+	+	+	+			+
ЗК 3			+				+				+	+	+			+						+	+
ЗК 4				+		+		+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+		+	
ЗК 5							+															+	
ЗК 6					+													+	+	+		+	
ЗК 7		+					+			+								+	+			+	
ЗК 8	+	+						+		+		+		+	+		+				+	+	+
ЗК 9				+	+			+	+												+	+	
ЗК 10							+	+										+	+	+			
ЗК 11		+											+	+		+	+						
ФК 1	+		+			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+					+	+
ФК 2												+				+		+	+	+		+	
ФК 3							+	+	+									+	+	+		+	
ФК 4														+				+	+	+		+	
ФК 5							+											+	+			+	
ФК 6							+	+														+	
ФК 7				+				+	+									+	+	+		+	
ФК 8							+											+	+	+		+	
ФК 9							+											+	+	+		+	
ПК 1											+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПК 2			+									+	+	+		+		+		+		+	+
ПК 3													+			+		+	+				+
ПК 4		+									+				+		+		+	+			+
ПК 5																		+	+	+		+	+
ПК 6			+								+	+	+	+		+						+	+
ПК 7							+			+						+	+	+	+			+	

Перелік дисциплін вільного вибору студента

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни)	Семестр	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Цикл загальної підготовки				
ВК 1	За електронним каталогом на KSU Online	7	3	Диф. залік
ВК 2	За електронним каталогом на KSU Online	7	3	Диф. залік
ВК 3	За електронним каталогом на KSU Online	5	3	Диф. залік
ВК 4	За електронним каталогом на KSU Online	6	3	Диф. залік
ВК 5	За електронним каталогом на KSU Online	7	3	Диф. залік
ВК 6	За електронним каталогом на KSU Online	8	5	Диф. залік
ВК 7	За електронним каталогом на KSU Online	3	5	Диф. залік
ВК 8	За електронним каталогом на KSU Online	4	5	Диф. залік
ВК 9	За електронним каталогом на KSU Online	5	5	Диф. залік
ВК 10	За електронним каталогом на KSU Online	6	5	Диф. залік
ВК 11	За електронним каталогом на KSU Online	8	5	Диф. залік
ВК 12	За електронним каталогом на KSU Online	5	5	Диф. залік
ВК 13	За електронним каталогом на KSU Online	6	5	Диф. залік
Цикл професійної підготовки				
ВК 14	ВК 14.1. Основи медіалінгвістики ВК 14.2. Основи видавничої справи та редагування ВК 14.3. Медіаосвіта та медіаграмотність	3	5	Диф. залік
ВК 15	ВК 15.1. Медійна лексикологія і фразеологія ВК 15.2. Коректура ВК 15.3. Мовленнєва культура вчителя-словесника	4	5	Диф. залік
ВК 16	ВК 16.1. Інтертекстуальність у медіа ВК 16.2. Копірайтинг ВК 16.3. Селфбрендинг сучасного фахівця	5	5	Диф. залік
ВК 17	ВК 17.1. Медійні жанри ВК 17.2. Редакторська підготовка видань ВК 17.3. Візуалізація освітнього процесу	5	5	Диф. залік
ВК 18	ВК 18.1. Практикум з редагування медіатекстів ВК 18.2. Редагування і трансформація текстів ВК 18.3. Стратегії розвитку критичного мислення учнів	4	5	Диф. залік
ВК 19	ВК 19.1. Мовна особистість у медіа ВК 19.2. Медіаменеджмент ВК 19.3. Професійна компетентність вчителя-лідера	8	5	Диф. залік

Гарант освітньої програми

Олена КАРАБУТА